

MÁSODIK FEJEZET.

Az 1939. évi II. t.-c. ismertetése.

A hadkötelezettség tagozódása. (21. §.)

Életév	A hadkötelezettség nemei			
18-21-23	A leventekötelezettség			
	A 18. életévtől a 21., esetleg a 23. életévig tart. De ha a 3. korosztály sorozásánál sem találtatott katonai szolgálatra alkalmasnak, a levente kötelezettség megszűnik			
21-24	A tényleges szolgálati kötelezettség:			
	A szárazföldi, légi és folyami erőkhöz besorozott állítás-kötelezettek, tehát: a karpaszományosok, önkéntesek, póttartalékosok és munkaszolgálato-sok részére a szolgálati idő elvileg három évig tart. Azonban a légi erőket és a gyors alakulatokat (kerékpáros, gépkocsizó gyalogság és lovasság) kivéve az újoncok közül 10—16 heti kiképzés után a póttartalékosok, 24 havi kiképzés után pedig a karpaszományosok, tisztesek, közlegények és munkaszolgálato-sok is tartósan szabadságoltatnak azzal, hogy a tényleges szolgálat folytatására bármikor behívhatók. A tartósan szabadságoltak a leventeoktatásnál mint oktatók működnek s a tartós szabadság letelte után a tartalék állományba kerülnek			
24-60	A tartalékos szolgálati kötelezettség⁸			
	három részre: I., II., III. tagozódik			
	a) Karpaszományosok, zászlósok stb.	b) Tisztesek, közlegények	e) Póttartalékosok	d) Munkaszolgálato-sok
I. Tartalék 24—42	"	"	"	"
II. Tartalék 43—48	"	"	"	"
III. Tart. 49—60	"	"	"	"
14-21 és 60-70	A légvédelmi kötelezettség			
	Minden magyar állampolgárra, (tekintet nélkül arra, hogy volt-e katona) sőt különleges szakképzettségű nőkre is kiterjed			

⁸ Az, aki engedélyezett halasztás vagy polgári büntetés letöltése miatt nem a 21. életévében, hanem később kezdi meg a tényleges

**Az 1939. évi II. törvénycikk⁹ (a honvédelemről) §-ainak
tartalomjegyzéke.**

ELSŐ RÉSZ: Bevezető rendelkezések.

1. § Általános honvédelmi kötelezettség.
2. § A honvédelmi kötelezettség tagozódása.
3. § Legfelsőbb Honvédelmi Tanács.
4. § Közintézmények honvédelmi érdekű megszervezése.
5. § Honvédelmi érdekű rendelkezések közszolgálati alkalmazottak tekintetében.

MÁSODIK RÉSZ: Leventekötelezettség.

6. § A leventekiképzés célja és anyaga.
7. § Leventekötelesek.
8. § Bejelentési kötelezettség. Orvosi vizsgálat.
9. § Kiképzés.
10. § Formaruha.
11. § A leventekötelezettség teljesítését biztosító kötelezettségek.
12. § A leventekiképzés költségeinek fedezése. A leventeképzést szolgáló berendezések létesítése és fenntartása.
13. § Tanszemélyzet közreműködése. Leventeegyesületek. Fegyelmi szabályok.

szolgálatot, csak három évi tényleges szolgálat letöltése után kerül az I. tartalék állományba; de a 42. életév betöltése után mindenki a II. tartalék állományba sorol.

Aki háború esetén fiatalabb korban önként jelentkezett vagy idősebb korban soroztatott be, korának megfelelően a tényleges állományba, vagy az I., II., III. tartalék állományba kerül.

Az I. tartalék állományba tartozók (a., b., c., d.) legfeljebb hat ízben, összesen 20 (légi erőknél, gyors alakulatoknál (24) heti időtartamra terjedő fegyver-szolgálati) gyakorlatra; azok pedig akik három évi tényleges szolgálatot teljesítettek, csak négy, összesen 16 heti gyakorlatra kötelesek.

Egy-egy fegyvergyakorlat 4—6 hétig tart s egy évben (béke időben) csak egy gyakorlatra történik behívás.

A II. és III. tartalék állományba tartozók csak lövészkötelezettségnek tesznek eleget és bemutatási szemlén vesznek részt, ha arra intézkedés történik.

⁹ Kihirdetve az Országos Törvénytárban 1939. III. 11-én.

HARMADIK RÉSZ: A honvédség és annak kiegészítése.

I. Fejezet. A honvédségre vonatkozó általános rendelkezések.

- 14. § A m. kir. honvédség tagozódása és feladata.
- 15. § A honvédség szolgálati és vezényleti nyelve, zászlaja, megkülönböztető jelei.
- 16. § A honvédség békelétszáma.
- 17. § A honvédség állománya.
- 18. § A tiszti, lelkészi és tisztviselői karra vonatkozó általános rendelkezések.

II. Fejezet. Hadkötelezettség.

- 19. § A hadkötelezettség terjedelme és részletezése.
- 20. § Állítás kötelezettség.
- 21. § Szolgálati kötelezettség.
- 22. § Külön tényleges szolgálati kötelezettség.
- 23. § Honosítottak hadkötelezettsége.

III. Fejezet. Hadkiegészítés.

- 24. § A honvédség kiegészítésének módjai.
- 25. § Hadkiegészítő hatóságok.
- 26. § Állításkötelesek összeírása.
- 27. § Ujoncállítás.
- 28. § Sorozóbizottságok.
- 29. § Vegyes felülvizsgálat.
- 30. § A besorozottak számbavétele. A fölösszámúak kiválasztása.
- 31. § A besorozottak beosztása és behívása.
- 32. § Önkéntes belépés.

IV. Fejezet. Korlátozások a hadkötelezettség szempontjából.

- 33. § A nősülés korlátozása.
- 34. § Az országból eltávozás és a kivándorlás korlátozása.
- 35. § Hatósági támogatás megtagadása a mulasztókkal szemben.

V. Fejezet. Tartalékos tiszt- és tisztviselőképzés.

- 36. § Tartalékos tiszti képzés általában.
- 37. § Tartalékos csapattisztek kiképzése.

- 38. § Tartalékos orvosok kiképzése.
- 39. § Tartalékos állatorvosi kiképzés.
- 40. § Tartalékos gyógyszerészi kiképzés.
- 41. § Tartalékos tisztek, tisztviselők kiképzése különleges szolgálati ágakban (intézeteknél.)

VI. Fejezet. Kedvezmények.

- 42. § Papok és papjelöltek.
- 43. § Örökölt mezei gazdaságok birtokosai.
- 44. § Családfenntartók.
- 45. § Több katonát adó családok kedvezménye.
- 46. § Tényleges szolgálat elhalasztása.
- 47. § Hatáskör a kedvezmények és a szolgálat elhalasztásának engedélyezése.

VII. Fejezet. Szolgálati kötelezettség teljesítése.

- 48. § A rendes tényleges szolgálat teljesítése.
- 49. § A csapatoknál mutatkozó létszámfelesleg kiválasztása.
- 50. § A póttartalékos szolgálat teljesítése.
- 51. § A tényleges szolgálati időre vonatkozó különleges rendelkezések.
- 52. § A tényleges szolgálat önkéntes folytatása.
- 53. § Tartalék (póttartalék) behívása, hadiállományra kiegészítés és mozgósítás esetén.
- 54. § Fegyvergyakorlat (szolgálati gyakorlat).
- 55. § Lövészkötelezettség.
- 56. § Ellenőrzési szemle. Tiszti bemutatás.
- 57. § Nősülési engedély.
- 58. § Lakóhely bejelentés.
- 59. § A behívóparancs teljesítése.
- 60. § Meghagyás a polgári foglalkozásban.
- 61. § Az országgyűlés tagjaira vonatkozó különleges rendelkezések.

VIII. Fejezet. Elbocsátás.

- 62. § Elbocsátás a honvédség kötelékéből.
- 63. § Elbocsátás a szolgálati kötelezettség teljesítés után.
- 64. § Elháríthatatlan szolgálatképtelenség miatt való elbocsátás (felülvizsgálat).

65. § Törvényellenes besorozás miatt való elbocsátás.
 66. § Elbocsátás a magyar állampolgárság megszűnése
 esetében.

IX. Fejezet. Költségek.

67. § A honvédség költségei.
 68. §. Az újoncállítás költségei.
 69. § Jelentkezések, katonai szolgálatra való bevonulás,
 ellenőrzési szemlén, tiszti bemutatáson való megjelenés költ-
 ségei.
 70. § Lövészkötelezettség teljesítésének költségei.

X. Fejezet. A hadkötelezettséget teljesítők érdekeinek megvédése.

71. § A katonai szolgálatra bevonuló közszolgálati alkal-
 mazottakra vonatkozó rendelkezések.
 72. § A katonai szolgálatra bevonuló magánalkalmazot-
 takra vonatkozó rendelkezések.
 73. § Előnyök biztosítása köz- és magánalkalmazásban.

XI. Fejezet. Átmeneti rendelkezések.

74. § A jelen törvény hatálybalépése előtt szolgálatot tel-
 jesített, illetőleg szolgálatra kötelezett személyekre vonatkozó
 rendelkezések.
 75. § Állításköteles korból már kiképzett hadkötelesek.
 76. § Tényleges szolgálati időnek különleges számítása.
 77. § Eltérés a behívási időszakról.
 78. § Visszacsatolt területek hadkötelesei.
 79. § Családi segély.
 80. § M. kir. folyamórség és m. kir. határórség.

NEGYEDIK RÉSZ: Honvédelmi szolgáltatások és honvédelmi érdekű gazdasági korlátozások.

I. Fejezet. Általános rendelkezések.

81. § A szolgáltatások igénybevételének és a korlátozá-
 sok alkalmazásának ideje.
 82. § A honvédelmi szolgáltatások köre.
 83. § A honvédelmi szolgáltatások tárgya.
 84. § A honvédelmi szolgáltatások igénybevételének mér-
 téke.

85. § Térítés.

86. § Adatgyűjtés.

II. Fejezet. Honvédelmi munkakötelezettség.

87. § Honvédelmi munkára kötelezettek.

88. § Mentességek.

89. § A honvédelmi munkára való igénybevétel módja.

90. § Üzemek alkalmazottainak visszatartása.

91. § Kiképzés és gyakorlat.

92. § Igénybevétel béke idejére.

93. § A honvédelmi munkáért járó térítések.

94. § A honvédelmi munkát teljesítők családtagjainak segélyezése.

III. Fejezet. Dologi honvédelmi szolgáltatások és gazdasági korlátozások.

A) Beszállásolás.

95. § A katonai beszállásolás szabályainak kiterjesztése.

B) Közlekedés, fuvarozás, hírközlítés.

96. § Fogatos járművek, személy- és teherhordó állatok igénybevétele.

97. § Szárazföldi gépjárművek, kerékpárok.

98. § Vizi- és légi járművek.

99. § Igénybevétel alól mentes állatok és járművek.

100. § Közlekedési eszközök forgalma, gyártása és használata.

101. § Vasútak igénybevétele. Forgalmi korlátozások.

102. § Utak, közlekedési műtárgyak, átkelési eszközök, víziútak, kikötők, átrakodóhelyek.

103. § M. kir. posta, távirdák, távbeszélők, villamosjelzők, rádió.

104. § Híradásra (hírközlítésre alkalmas) állatok.

C) Ingatlanok.

105. § Ingatlanok igénybevétele.

106. § Korlátozások ingatlan tekintetében.

D. Üzemek, ipartelepek, vállalatok.

107. § Üzemek, ipartelepek és egyéb vállalatok igénybevétele.

108. § Üzemek, ipartelepek és egyéb vállalatok igénybevételének előkészítése.

109. § Üzem- és ipartelepek és egyéb vállalatok létesítésének engedélyhez kötése.

E) Különféle dologi szolgáltatások és gazdasági korlátozások.

110. § Élelem, vágóállatok szolgáltatása.

111. § Takarmány és vetőmag szolgáltatása. Legelők igénybevétele.

112. § A termelés, a forgalom és a munkaviszony szabályozása.

113. § Közzükségleti cikkek szolgáltatása.

114. § Hadviselés céljára szükséges segédeszközök és anyagok.

115. § Hadviselés szempontjából fontos műszerek és műszaki eszközök.

116. § Hadianyagok forgalmának szabályozása.

117. § Találmányok. Szabadalmak.

118. § Községek (városok) kötelessége megbetegedett személyek és állatok tekintetében.

119. § Katonai javak megőrzése és gondozása.

120. § A dologi honvédelmi szolgáltatások körének kiterjesztése.

F) A dologi honvédelmi szolgáltatásokért járó térítések.

121. § A dologi szolgáltatásokért járó térítés és a kártérítések szabályozása.

122. § A dologi szolgáltatásokért járó térítés és a kártérítés mértéke.

123. § Bizottsági eljárás.

IV. Fejezet. A honvédelmi szolgáltatásokra és gazdasági korlátozásokra vonatkozó vegyes rendelkezések.

124. § Illetékesség a honvédelmi szolgáltatások igénybevételének elrendelésére.

125. § A honvédelmi szolgáltatások igénybevételének foganatosítása.

126. § Igénybevétel vonakodás, vagy mulasztás esetében.

127. § Eljárás vitás esetekben és panasz esetén.

128. § A honvédelmi szolgáltatásokért megállapított térítések, valamint a kártérítések kifizetése.

129. § A térítések és kártérítés érvényesítésének módja.

130. § A térítésekből és kártérítésekből eredő költségek viselése.

ÖTÖDIK RÉSZ. Légvédelem.

131. § A légvédelem célja.

132. § Személyes légvédelmi kötelezettség.

133. § Különleges légvédelmi szolgálat.

134. § A tanulóifjúság és a leventekötelesek oktatása és kiképzése.

135. § A honvédelmi munkakötelezettség szabályainak alkalmazása a személyes légvédelmi kötelezettségre.

136. § Városok és községek kötelességei a közérdekű légvédelem tekintetében.

137. § Építmények és egyéb vagyontárgyak védelme.

138. § Eljárás mulasztás esetében.

139. § Dologi honvédelmi szolgáltatások igénybevétele a légvédelem céljára.

140. § Mozgási szabadság korlátozása.

HATODIK RÉSZ. Kivételes hatalom.

141. § A kivételes hatalom köre.

A) Közigazgatási szervezet.

142. § A közigazgatási szervezet módosítása.

143. § A belügyminiszter és a kormánybiztos joga határozatok megsemmisítésére és intézkedésre.

144. § A kormánybiztosnak alárendelt szervek.

145. § A kormánybiztos joga kihágás megállapítására.

B) Rendészet.

146. § Az útlevelekre vonatkozó rendelkezések.

147. § Kiűrités.

148. § Egyesülési jog.

149. § Gyülekezési jog korlátai.

150. § Kitiltás és rendőrhatalósági felügyelet, vagy őrzés alá helyezés.

151. § Sajtóellenőrzés.

152. § A posta-, távíró-, távbeszélőforgalom és a rádió ellenőrzése.

153. § Korlátozások fegyverek, lőszer, robbanó anyagok, robbantószerkezetek és más veszélyes tárgyak tekintetében.

154. § Szeszes italok kiszolgáltatásának korlátozása.

C) Pénzügy.

155. § Államháztartási hitelműveletek.

156. § Pénzforgalom szabályozása és korlátozása.

157. § Közzolgáltatásokra vonatkozó intézkedések.

158. § Magyar Nemzeti Bank — Pénzügyintézetek Központ —
M. kir. postatakarékpénztár.

D) Igazságszolgáltatás.

159. § Polgári jogi igazságszolgáltatás.

160. § Polgári büntető eljárás.

161. § Bírák áthelyezése.

E) Különféle kivételes intézkedések.

162. § Határidők elmulasztása.

163. § Közegészségügyi intézkedések.

164. § A temetőkre vonatkozó kivételes rendelkezések.

165. § Kivételes intézkedések a kötelező biztosítás tekintetében.

166. § Érdekképviselői szervekre vonatkozó rendelkezések.

167. § Kereskedők, Kereskedelmi társaságok.

168. § Könnyítések a tanintézetek tanulmányi és vizsgarendje és a képesítő vizsgák tekintetében.

169. § Vagyontárgyak biztonságba helyezése.

VII. RÉSZ. Büntető rendelkezések.

I. Fejezet. A leventekötelezettséggel összefüggő bűncselekmények.

171. § A leventeköteles kihágásai.

172. § A leventeköteles gondviselőjének és munkaadójának kihágásai.

173. § Vállalat tulajdonosának és üzletvezetőjének kihágásai.

174. § A leventekötelezettség kijátszása.

175. § Leventeintézmény ellen irányuló izgatás.

176. § Felhatalmazás leventeintézmény ellen irányuló rágalmazás és becsületsértés esetében.

II. Fejezet. A hadkötelezettséggel összefüggő bűncselekmények.

177. § A bejelentési, jelentkezési és megjelenési kötelesség elmulasztása.

178. § Tiltott tartózkodás külföldön. Az ország területének tiltott elhagyása. Behívás megghiúsítása.

179. § Hadkötelezettség kijátszása testi épség megsértésével.

180. § Hadkötelezettség kijátszása fondorlattal.

181. § Behívóparancs iránt tanúsított engedetlenség és erreszabítás.

182. § Kedvezmények fondorlatos kieszközlése.

183. § Tilos nősülés.

III. Fejezet. A honvédelmi munkakötelezettséggel és a légvédelmi kötelezettséggel összefüggő bűncselekmények.

184. § A honvédelmi munkakötelezettségen és a személyes légvédelmi kötelezettségen alapuló igénybevételi felhívás (kirendelés) iránt tanúsított engedetlenség.

185. § Honvédelmi munkakötelezettség és személyes légvédelmi kötelezettség kijátszása testi épség megsértésével.

186. § Honvédelmi munkakötelezettség és személyes légvédelmi kötelezettség kijátszása fondorlattal.

187. § A rendeltetési hely elhagyása.

188. § Honvédelmi munkakötelezettség és személyes légvédelmi kötelezettség teljesítésének akadályozása.

189. § Légvédelmi berendezés létesítésének elmulasztása és akadályozása.

190. § Hatósági rendelkezés megszegése légitámadás, vagy ennek közvetlen veszélye idején.

IV. Fejezet. A honvédelemmel összefüggő hivatali bűncselekmények.

191. § A közhivatalnokok büntetőjogi felelősségének kiterjesztése.

192. § Honvédelmi érdek sérelmére elkövetett hivatali sikasztás büntetése.

193. § Honvédelemmel összefüggő hivatali kötelesség megtagadása.

194. § Hivatali titok megsértése.

195. § A m. kir. honvédség tagjának közhivatalnoki felelőssége.

V. Fejezet. A honvédelem érdekét veszélyeztető egyéb cselekmények.

196. § Honvédelem ellen irányuló izgatás.

197. § Gyülekezési jog korlátozása tárgyában tett intézkedések megszegése.

198. § Sajtórendészeti intézkedések megszegése.

199. § Honvédelemre vonatkozó közleménnyel elkövetett vétség.

200. § Rádióval és híradásra (hírközvetítésre) alkalmas alatokkal elkövetett visszaélések.

201. § Találmányokkal és szabadalmakkal kapcsolatos bűncselekmények.

202. § Üzemek, ipartelepek és egyéb vállalatok birtokosainak kötelelesség-szegései.

203. § A munka folytonosságának megnehezítése és meg-
hiúsítása.

204. § A honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás.

205. § Engedetlenség és tetteleges bántalmazás katonai vezetővel szemben.

206. § Közsükségleti cikk, a hadviselés céljára szolgáló segédeszköz, vagy anyag jogellenes elvonása.

207. § Közsükségleti cikk, a hadviselés céljára szolgáló segédeszköz, vagy anyag jogellenes elvonásának kihágása.

VI. Fejezet. Közveszélyű bűncselekményekre vonatkozó rendelkezések.

208. § Közveszélyű cselekmények büntetésének szigorítása.

209. § Légi járóműveknek és ezekhez tartozó tárgyaknak megrongálása.

210. § A repülés biztonságát szolgáló berendezéseknek és tartozékainak megrongálása.

211. § Légvédelmi berendezések megrongálása.

VII. Fejezet. Közös büntető rendelkezések.

212. § Kihágásokra vonatkozó rendelkezések.

213. § Büntettekre és vétségekre vonatkozó rendelkezések.

214. § Jogi személyek szerveinek büntetőjogi felelőssége.

215. § Elévülés kezdetének különös szabályai.

216. § A hadköteles elítélésének jogkövetkezményei.

217. § A honvédelem érdekének fokozott biztosítása zárt tárgyaláson.

218. § A pénzbüntetés hováfordítása.

219. § A háború idejére szóló büntető jogszabályok alkalmazásának kiterjesztése.

220. § Katonai büntetőbíráskodás alá tartozó személyek.

221. § Rögtönbíráskodás.

NYOLCADIK RÉSZ. Vegyes és záró rendelkezések.

222. § Hadisegélyek.

223. § Gondozás.

224. § Katonai fegyelmi szabályok alatt álló személyek.

225. § A vezérkar főnökének felsőházi tagsága.

226. § Tilalom a honvédelemmel összefüggő sajtóközlemények tekintetében.

227. § Illetékmentesség.

228. § Fogadó (szálló, penzió) ipar és italmérési jog engedélyezése.

229. § A határsáv megállapítása.

230. § Közérdekű munkaszolgálat.

231. § Törvények hatályon kívül helyezése.

232. § Kivételes hatalom alapján kibocsátott rendeletek.

233. § Hatálytalan törvényi rendelkezések újbóli hatálybalépése.

234. § A törvény hatálybalépése.

235. § Végrehajtási záradék.